Témy dizertačných prác vypísané na prijímacie konanie so začiatkom štúdia v ak. roku 2026/2027

Topics for dissertations for admission process with beginning of study in academic year 2025/2026

Študijný program: Európske spravovanie a politiky (European Governance and Politics)

Pracovisko FSEV: Ústav európskych štúdií a medzinárodných vzťahov
FSES department: Institute of European Studies and International Relations

Téma Topic	**Promoting Human Rights and Safeguarding EU Values in EU Enlargement Policies** **Presadzovanie ľudských práv a ochrana hodnôt EÚ v politikách rozširovania EÚ**
Školiteľ/ka Supervisor	Prof. JUDr. PhDr. Lucia Mokrá, PhD.
Anotácia Annotation	In a rapidly changing geopolitical landscape, EU enlargement has moved to the forefront of the Union's strategic agenda. Moving beyond technical assessments of compliance with the EU acquis, the strategic question is, how the candidate countries comply with the respect for human rights requirement, as well as how both the EU and candidates' countries can organise the pre-accession process to meet those strategic interests? The promotion and protection of human rights and EU values, including a focused commitment to gender equality and the rights of vulnerable groups, are foundational to the EU's external action, as articulated in the EU Action Plan on Human Rights and Democracy, the Gender Action Plan III and the expected EU Gender Equality Strategy. The research is focused both on obligations countries must fulfil before joining the EU, but also on how the EU supports accession countries to establish legal and policy safeguards and promote human rights in compliance with the EU values, as stated in Articles 2 and 21 of the TEU.
Forma štúdia Form of Study	Denná Internal
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Integrative-Transformative Approach to EU Enlargement** **Integračno-transformačný prístup k rozširovaniu EÚ**
Školiteľ/ka Supervisor	Prof. JUDr. PhDr. Lucia Mokrá, PhD.
Konzultant/ka Consultant	Matej Navrátil, PhD

Anotácia Annotation	The European Union's (EU) process of enlargement has been a defining characteristic of its evolution, profoundly shaping its political landscape and economic cohesion (Schimmelfennig & Sedelmeier, 2020). However, as the EU contemplates further expansion, it faces significant challenges related to public perception, legitimacy, and citizen engagement (Hobolt & de Vries, 2016). The complexities of contemporary geopolitics, coupled with rising populism and social fragmentation, necessitate a re-evaluation of how enlargement is framed and communicated to European citizens (Krastev, 2017; Mudde, 2019). The European Commission's annual enlargement assessment emphasizes the strategic importance of enlargement. By examining the intersections of European integration, global order transformations, and societal transformation, the thesis focuses the importance of a more coherent approach to enlargement, considering the Copenhagen criteria and beyond, particularly the need for security and shared identity in Europe.
Forma štúdia Form of Study	Denná Internal
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**The Power of Humiliation: EU Integration and the Historical Formation of Russian Grievance** **Sila poníženia: integrácia do EÚ a historické formovanie ruských krívd**
Školiteľ/ka Supervisor	Prof. JUDr. PhDr. Lucia Mokrá, PhD.
Konzultant/ka Consultant	Mgr. Clarissa do Nascimento Tabosa, PhD.

Anotácia Annotation	The dissertation theorizes grievance as a foreign policy tool that converts historically rooted status expectations into repeatable claims-making strategies capable of reshaping the international order over the long durée. The thesis will look at how grievance becomes historically consequential and hypothesizes that this happens when three conditions align: a recognized status hierarchy generates expectations, episodes of recognition denial or humiliating loss provide focal evidence, and institutional arenas exist where those claims can be encoded into durable disputes through sanctions, reparations demands, debt enforcement, or rule contestation. The Russian case is treated as a key site for examining how these dynamics accumulate and recur over time, with attention to show how EU integration and its institutional boundary have structured moments of perceived exclusion and recognition denial in Russia's relationship with Europe. The research's explanatory contribution is to specify when grievance remains largely rhetorical and when it becomes order-shaping, as the latter pathway can generate institutional exit, rule revision, and durable coalition architectures that persist across generations. Dizertačná práca teoretizuje krivdu ako nástroj zahraničnej politiky, ktorý premieňa historicky zakorenené očakávania statusu na opakovateľné stratégie presadzovania nárokov schopné dlhodobo pretvárať medzinárodný poriadok. Práca bude skúmať, ako sa krivda stáva historicky dôslednou, a predpokladá, že k tomu dochádza vtedy, keď sa zosúladia tri podmienky: uznávaná statusová hierarchia vytvára očakávania, epizódy odopretia uznania alebo ponižujúcej straty poskytujú kľúčový dôkaz, a existujú inštitucionálne arény, v ktorých sa tieto nároky dajú zakódovať do trvácnych sporov prostredníctvom sankcií, požiadaviek na reparácie, vymáhania dlhov alebo spochybňovania pravidiel. Ruský prípad sa tu chápe ako kľúčové miesto na skúmanie toho, ako sa tieto dynamiky v čase kumulujú a vracajú, s dôrazom na to, ako integrácia do EÚ a jej inštitucionálna hranica štruktúrovali momenty vnímaného vylúčenia a odopretia uznania v ruskom vzťahu k Európe. Vysvetľujúci prínos výskumu spočíva v spresnení toho, kedy krivda zostáva prevažne rétorická a kedy sa stáva poriadok-formujúcou, keďže táto druhá trajektória môže viesť k inštitucionálnemu odchodu, revízii pravidiel a trvácnym koaličným architektúram, ktoré pretrvávajú naprieč generáciami.
Forma štúdia Form of Study	Denná Internal
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Space Governance Models and Private Investment Flows. A Legal Analysis of the Artemis Accords and Competing Frameworks** **Modely správy vesmíru a súkromné investičné toky. Právna analýza dohôd Artemis a konkurenčných rámcov**
Školiteľ/ka Supervisor	Prof. JUDr. PhDr. Lucia Mokrá, PhD.
Konzultant/ka Consultant	Mgr. Bibiana Wertlen, PhD.
Anotácia Annotation	Space governance deals and focuses on geopolitics, norm diffusion and strategic rivalry, legal scholars analyse compliance with Outer Space Treaty and soft law instruments, while economic research focuses on venture capital trends in the US, China and Europe, yet we are still lacking systematic legal research on how governance models shape private investment decisions into space projects. The Artemis Accords, of which most of the EU member states are a signatory, promote transparency, interoperability, peaceful use, resource extraction principles (which remain legally contested under Article II of the Outer Space Treaty) and deconfliction of activities. China on the other hand promotes a state led and centralised space model, coordinated through national laws and bilateral agreements. The EU itself, alongside ESA, is developing its own structure to serve as a regulatory agent, using sustainability, safety, AI and foreign investment screening. The research is oriented on the systematic analysis of how different governance models structure legal certainty, allocate risk, and thereby influence private investment decisions in space projects and space policy globally and in European Union.
Forma štúdia Form of Study	Denná / externá Internal / external
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**The Space-AI Nexus in Contemporary Conflict:** **Redefining Strategic Power and Human Rights in the Orbital Frontier** **Vzťah medzi vesmírom a umelou inteligenciou v súčasných konfliktoch:** **Redefinovanie strategickú moc a ľudské práva na obežnej dráhe**
Školiteľ/ka Supervisor	Prof. JUDr. PhDr. Lucia Mokrá, PhD.
Konzultant/ka Consultant	Mgr. Bibiana Wertlen, PhD.

Anotácia Annotation	Recent conflicts demonstrate that artificial intelligence and space technologies are no longer separate strategic domains but increasingly interconnected components of modern warfare. Satellite constellations, geospatial intelligence systems, communication infrastructures, and positioning technologies are now deeply integrated with AI driven data analysis, predictive modelling, and decision-support systems. This convergence is transforming how conflicts are conducted, how military advantages are generated, and how power is projected across and beyond national borders. The primary objective of this study is to examine the strategic implications of this transformation for international security.
Forma štúdia Form of Study	Denná / externá Internal / external
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Transformácia európskeho bezpečnostného poriadku: implikácie pre východné krídlo NATO** **Transformation of the European Security Order: Implications for the NATO's Eastern Flank**
Školiteľ/ka Supervisor	doc. Maksym Khylko, PhD.
Anotácia Annotation	Tento výskum bude skúmať transformáciu európskeho bezpečnostného poriadku v kontexte meniacej sa geopolitickej dynamiky a jej dôsledky pre Európu a východné krídlo NATO, ktorého súčasťou je aj Slovensko. Bude analyzovať, ako vojna na Ukrajine a zmeny v zahraničnej politike USA ovplyvňujú NATO, EÚ a bezpečnostné a obranné politiky a kapacity členských štátov. Dizertačná práca preskúma, ako môžu krajiny východného krídla najlepšie zaistiť svoju bezpečnosť, odstrašenie a obranu v rámci NATO a EÚ, pričom zároveň posúdi možnosti, ako napríklad dvojrýchlostná Európa, koalície ochotných alebo nové aliancie. Zistenia budú smerovať k formulovaniu odporúčaní k najvhodnejším politikám a riešeniam pre krajiny na východnom krídle na zaistenie ich bezpečnosti voči existujúcim a vznikajúcim hrozbám. This research will examine the transformation of the European security order amid evolving geopolitical dynamics and its implications for Europe and NATO's Eastern Flank, of which Slovakia is part of. It will analyse how the war in Ukraine and shifts in U.S. foreign policy influence NATO, the EU, and member states' security and defence policies and capabilities. The dissertation will explore how Eastern Flank countries can best ensure their security, deterrence and defence within NATO and the EU framework, while also assessing options, such as a two-speed Europe, coalitions of the willing, or new alliances. The findings aim to provide policy recommendations on best options for countries on the Eastern flank to ensure their security against existing and emerging threats.
Forma štúdia Form of Study	externá External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Liberalizmus a modernita v uvažovaní kresťanských intelektuálov po roku 1989** **Liberalism and Modernity in the Thought of Christian Intellectuals After 1989**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. Zuzana Maďarová, MA, PhD
Konzultant/ka Consultant	Mgr. Pavol Hardoš, MA. PhD
Anotácia Annotation	Výskum bude analyzovať pocity ohrozenia a krízy v katolíckom myslení počas transformačných zmien po roku 1989 so zameraním na napätie medzi duchovnými hodnotami a otvorenou, pluralitnou modernitou. Zámerom je skúmať interakciu medzi kňazskými a laickými autoritami a širšou spoločnosťou a sledovať, nakoľko impulzy k týmto postojom vychádzali z náboženských doktrín alebo z reakcii na spoločenské otrasy. Zároveň bude kriticky reflektovať kontinuitu post-disidentského uvažovania u kľúčových osobností, ktoré svoju prednovembrovú morálnu autoritu pretavili do novej kritiky liberálneho smerovania krajiny. The research will analyze feelings of threat and crisis within Catholic thought during the transformative changes following 1989, focusing on the tension between spiritual values and an open, pluralistic modernity. The aim is to examine the interaction between clerical and lay authorities and the broader society, tracing the extent to which impulses for these attitudes stemmed from religious doctrines versus reactions to social upheavals. Furthermore, it will critically reflect on the continuity of post-dissident thinking among key figures who transformed their pre-1989 moral authority into a new critique of the country's liberal trajectory.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English

Téma Topic	**Politika pamäti feministických hnutí** **Memory Politics of Feminist Movements**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. Zuzana Maďarová, MA, PhD
Anotácia Annotation	Vo feministickom diskurze na Slovensku po roku 1989 sledujeme snahu hľadať predchodkyne a vytvárať kontinuitu v myslení, histórii aj vo feministickej praxi. S nástupom nových digitálnych technológií sa táto snaha stretla s novými možnosťami, ale aj fragmentarizáciou verejného priestoru aj pamäti či novou temporalitou. Táto dizertačná práca chápe feministický diskurz na Slovensku po roku 1989 a jeho materiálne výstupy ako prax vytvárania budúcich spomienok v kontexte budovania demokratického politického systému a neoliberálneho ekonomického a spoločenského poriadku. Jej cieľom je skúmať, aké obsahy a formy kontinuita a fragmentárnosť nadobúdali a aké tichá vo feministickom diskurze vznikali. Výskum zasadzuje feministický diskurz na Slovensku do širšieho kontextu strednej a východnej Európy, ako aj globálneho feminizmu po „konci dejín“. In feminist discourse in Slovakia after 1989, we see an effort to find predecessors and create continuity in thinking, history, and feminist practice. With the advent of new digital technologies, this effort has encountered new possibilities, but also the fragmentation of public space and memory, as well as a new temporality. This dissertation understands feminist discourse in Slovakia after 1989 and its material outputs as the practice of creating future memories in the context of building a democratic political system and a neoliberal economic and social order. Its aim is to examine what content and forms continuity and fragmentation took on and what silences emerged in feminist discourse. The research places feminist discourse in Slovakia in the broader context of Central and Eastern Europe, as well as global feminism after the “end of history.”
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English

Téma Topic	**Prístupy členských štátov EÚ k prevencii ako nástroju eliminácie rodovo podmieneného násilia** **EU Member States' Approaches to Prevention as a Tool for Eliminating Gender-Based Violence**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. Zuzana Maďarová, MA, PhD
Anotácia Annotation	Členské štáty EÚ vynakladajú značné snahy na riešenie rodovo podmieneného násilia vo forme právnych záväzkov, politických opatrení či rozvoja služieb. Napriek tomu, že prevencia je v medzinárodných dohovoroch, dokumentoch EÚ, občianskej spoločnosti aj v akademickom prostredí uznaná ako dôležitá súčasť riešenia problému rodovo podmieneného násilia, zostáva málo podporovanou a finančne podhodnotenou oblasťou. Cieľom tejto práce je skúmať vývoj štruktúrnych faktorov, ktoré k takémuto stavu prispievajú, a to na úrovni politickej, spoločenskej a ekonomickej. EU Member States are making considerable efforts to address gender-based violence in the form of legal obligations, policy measures, and development of services. Although prevention is recognized in international conventions, EU documents, civil society, and academia as an important part of addressing gender-based violence, it remains an underfunded and underprioritized area. The aim of this work is to examine the development of structural factors that contribute to this situation at the political, social, and economic levels.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English

Téma Topic	**Diskurz, politiky a rezistencia v kontexte neliberalizmu** **Discourse, Policies, and Resistance in the Context of Illiberalism**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. Zuzana Maďarová, MA, PhD
Anotácia Annotation	Neliberálni a krajne pravicoví politickí aktéri používajú rétoriku namierenú proti rodu, ľudským právam LGBTI ľudí či liberalizmu a progresivizmu ako mobilizačný nástroj. Diskurzívna rovina tohto politického zápasu je v akademickej literatúre podrobne preskúmaná, vzťah medzi diskurzom neliberálnych aktérov a politikami, ktoré prijímajú, už menej. Cieľom tejto dizertačnej práce je preto skúmať vzťah medzi diskurzom neliberálnych aktérov, ich politickými opatreniami a rezistenciou, ktorú v spoločnosti (alebo jej časti) vyvolávajú. Illiberal and far-right political actors use rhetoric targeting gender, LGBTI human rights, liberalism, and progressivism as a mobilization tool. The discursive level of this political struggle has been examined in detail in academic literature, but the relationship between the discourse of illiberal actors and the policies they adopt has been less explored. The aim of this dissertation is therefore to examine the relationship between the discourse of illiberal actors, their political measures, and the resistance they provoke in society (or parts of it).
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English

Téma Topic	**Navigating Ukrainians' Integration in Slovakia: Multifaceted Approach to Identification of Barriers and Facilitators** **Navigácia integrácie Ukrajincov na Slovensku: Viacrozmerný prístup k identifikácii prekážok a faktorov uľahčujúcich integráciu**
Školiteľ/ka Supervisor	Olena Khylko, PhD.[1]
Konzultant/ka Consultant	Michaela Šedovič, PhD.

[1] Olena Khylko, PhD. je na funkčnom mieste VŠ učiteľ – docent. Návrh na schválenie za školiteľku PhD je predložený na rokovanie VR FSEV UK 31.3.2026

Anotácia Annotation	The integration of displaced persons within Central and Eastern Europe represents a critical pillar for regional social cohesion and demographic resilience. As the European landscape adapts to unprecedented migratory shifts, ensuring the sustainable inclusion of Ukrainian populations into the Slovak labor market and social fabric is paramount. This research focuses on the multifaceted identification of barriers and facilitators to integration, aligning with broader European efforts to foster stability and economic participation in new destination countries. By leveraging the region's inaugural longitudinal panel data, the project seeks to provide a rigorous, evidence-based assessment of the integration process. The research aims to operationalize a multifaceted methodological approach, bridging quantitative demographic analysis with qualitative insights to address the complexities of social belonging and systemic accessibility. The candidate will engage with the intersection of migratory scholarship and public policy, contributing to a transparent and fair digital and social environment for all residents. This work is intended to produce high-quality, scalable data that informs both the global research community and regional strategies for long-term demographic sustainability. Slovak: Integrácia vysídlených osôb v rámci strednej a východnej Európy predstavuje kľúčový pilier regionálnej sociálnej súdržnosti a demografickej odolnosti. Keďže sa európsky priestor prispôsobuje bezprecedentným migračným posunom, zabezpečenie udržateľnej inklúzie ukrajinskej populácie do slovenského trhu práce a sociálnej štruktúry je prvoradé. Výskum sa zameriava na mnohostrannú identifikáciu bariér a facilitátorov integrácie, čo je v súlade so širším európskym úsilím o podporu stability a hospodárskej participácie v nových cieľových krajinách. Prostredníctvom využitia vôbec prvých longitudiálnych panelových dát v regióne sa projekt usiluje o poskytnutie prísneho, na dôkazoch založeného hodnotenia integračného procesu. Cieľom výskumu je operacionalizovať mnohostranný metodologický prístup, ktorý prepája kvantitatívnu demografickú analýzu s kvalitatívnymi poznatkami, s cieľom riešiť komplexnosť sociálnej príslušnosti a systémovej dostupnosti. Kandidát sa bude zaoberať prienikom migračného bádania a verejnej politiky, čím prispeje k transparentnému a spravodlivému digitálnemu a sociálnemu prostrediu pre všetkých obyvateľov. Táto práca má za cieľ produkovať vysokokvalitné, škálovateľné údaje, ktoré budú slúžiť globálnej výskumnej komunite aj regionálnym stratégiám pre dlhodobú demografickú udržateľnosť.
Forma štúdia Form of Study	denná/~~externá~~ Internal/~~External~~
Jazyk práce Language of Thesis	~~slovenský/~~anglický ~~Slovak/~~English

Témy dizertačných prác vypísané na prijímacie konanie so začiatkom štúdia v ak. roku 2026/2027

Topics for dissertations for admission process with beginning of study in academic year 2026/2027

Študijný program: Európske spravovanie a politiky (European Governance and Politics)

Pracovisko FSEV: Ústav verejnej politiky
FSES department: Institute of Public Policy

Téma Topic	**Von z tieňa: Porozumenie a zmena postojov k nenahlásenej práci / Out of the Shadows: Understanding and Changing Attitudes Toward Un(der)declared Work**
Školiteľ/ka Supervisor	Matúš Sloboda, PhD.
Konzultant/ka Consultant	Marta Kahancová, PhD.
Anotácia Annotation	Nenahlásená a nedostatočne nahlásená práca má nepriaznivé sociálne dôsledky pre pracovníkov, firmy a sociálne štáty. Takátopráca ohrozuje zdravie a blahobyt pracovníkov počas celého života tým, že obmedzuje ich prístup k sociálnej ochrane a vystavuje ich negatívnym zdravotný m dôsledkom spojeným s neistými pracovnýmipodmienkami. Tento výskumný projekt skúma postoje verejnosti a individuálnebehaviorálne zámery súv isiace s nenahlásenou (alebo nedostatočnenahlásenou) prácou a rozlišuje medzi ponukovo u stranou(jednotlivcami, ktorí sa venujú nenahlásenej (alebo nedostatočnenahlásenej) a d opytovou stranou (spotrebiteľmi alebo odberateľmitejto práce) nenahlásenej (alebo nedos tatočne hlásenej) práce. Z metodického hľadiska ide o kvantitatívny výskum. Doktorand/ka by mal/a v ideálnom prípade použiť experimentálne metódy (napr. experimentálne prieskum y založené na vignettes, poskytovanieinformácií). Od kandidáta/ky sa očakáva, že prispeje k identifikáciipotenciálnych politických interven cií, ktoré môžu zmeniť správanie a postoje k nenahlásenej práci, a poskytne cenné poznatky o dizajnovaní a experimentálnom testovaní realistických inter vencií v teréne. Vybraný kandidát/ka bude hrať aktívnu úlohu vo výskumnomprojekte WUNDERWORK Horizon Europe a doctorand/ka sa stanesúčasťou medzinárodného a multidisciplinárneho výskumného tím u. --- Undeclared and under-declared work have adverse social consequences for workers, firms, and welfare states. Un(der)declaredwork impedes workers' health and wellbeing over the life course by reducing access to social protection while exposing workers to the negative health consequences associated with precarious working conditions. This research project investigates public attitudes and individual behavioral intentions related to un(der)declared work and distinguishes between the supply side (individuals who engage in un(der)declared work activities) and demand side (consume or purchase this labor) of un(der)declared work. From a methodological perspective, this is quantitative research. PhD candidate will ideally employ experimental methods (e.g., vignette-based experimental surveys, information provision treatments). The candidate is expected to contribute to the identification of potential policy interventions that can change behavior and attitudes toward un(der)declared work, and to provide valuable insights into the co-creation and experimental testing of realistic field interventions.

	Selected candidate will play an active role in WUNDERWORK Horizon Europe research project, and the PhD candidate will join an international and multidisciplinary research team.
Forma štúdia Form of Study	**denná**/externá **Internal**/External
Jazyk práce Language of Thesis	**slovenský/anglický** **Slovak/English**

Téma / Topic	**Governance and Speak-Up Policies in European Healthcare Systems** **Politiky riadenia a otvorenej komunikácie v európskych systémoch zdravotnej starostlivosti**
Školiteľ/ka / Supervisor	prof. Ing. Emília Sičáková Beblavá, PhD.
Anotácia / Annotation (SK)	Dizertačná práca je súčasťou výskumného rámca projektu SAVES a zameriava sa na komparatívnu analýzu governance mechanizmov, právnych režimov (tort, no-fault, zmiešané modely) a ich vplyvu na kultúru bezpečnosti, psychologickú bezpečnosť a speak-up správanie v európskych zdravotníckych systémoch. Výskum prepája verejnú politiku, právo, behaviorálne prístupy a inštitucionálnu analýzu s cieľom identifikovať faktory podporujúce organizačnú odolnosť a implementáciu princípov Just Culture. Súčasťou bude komparatívna analýza minimálne šiestich krajín EÚ a formulácia policy odporúčaní v súlade s európskymi regulačnými rámcami.
Annotation (EN)	The dissertation is embedded in the SAVES research framework and focuses on a comparative analysis of governance mechanisms, liability regimes (tort, no-fault, mixed models), and their impact on safety culture, psychological safety, and speak-up behaviour in European healthcare systems. The research integrates public policy, legal analysis, behavioural approaches, and institutional analysis to identify factors fostering organisational resilience and the implementation of Just Culture principles. It will include a comparative study of at least six EU countries and develop policy recommendations aligned with European regulatory frameworks.
Forma štúdia / Form of Study | Jazyk práce / Language	denná / internal | anglický / English

Témy dizertačných prác vypísané na prijímacie konanie so začiatkom štúdia v ak. roku 2026/2027

Topics for dissertations for admission process with beginning of study in academic year 2026/2027

Študijný program: Európske spravovanie a politiky (European Governance and Politics)

Pracovisko FSEV: Ústav Mediamatiky
FSES department: Institute of Mediamatics

Pracovisko SAV:
Slovak Academy of Sciences department:

Téma Topic	**Možnosti využitia technológie digitálnych dvojčiat na predpovedanie spoločenskej mienky** **Possibilities of Use Digital Twins Technology for Social Opinion Forecasting**
Školiteľ/ka Supervisor	Mykola Polovyi
Anotácia Annotation	Aplikovaná štúdia vytvárania umelých „kópií“ rôznych sociálnych, národných, vekových, lokálnych atď. skupín pomocou LLM pre ďalšie použitie ako reprezentantov pri predpovedaní reakcií spoločnosti na rôzne druhy vplyvov (médiá, dane, ekológia, sociálne susedstvo, migranti atď.). Štúdium tejto témy si bude vyžadovať určité experimenty s LLM a využitie základných znalostí Pythonu. Budú sa skúmať aj etické otázky používania digitálnych dvojčiat. Applied study of creation with LLM artificial “copies” of different social, national, age, local etc groups for further use as a representants in forecasting of society reactions on different kind of influences (media, taxes, ecology, social neighborhood, migrants etc). Study of this topic will demand some experiments with LLMs and using base knowledge of Python. Ethical questions of digital twins use will also be examined.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Predpovedanie scenárov sociopolitických dôsledkov rusko-ukrajinskej vojny pre ruskú ekonomiku a spoločnosť** **Scenario Forecasting of the Socio-Political Consequences of the Russian-Ukrainian War for Russian Economy and Society**
Školiteľ/ka Supervisor	Mykola Polovyi

Anotácia Annotation	Štúdia rôznych metodík predpovedania scenárov, predpovedanie sociopolitických dôsledkov rusko-ukrajinskej vojny pre Rusko a Ukrajinu pomocou Kahnovej rebríčkovej metodiky a Backer-Polovyiho mixérovej metodiky. Integráciou kvantitatívnych a kvalitatívnych predikčných prístupov štúdia vytvorí viacrozmerné scenáre založené na historických precedensoch a analýze súčasnej politiky. Výskumník posúdi, ktoré spätné väzby (ekonomické sankcie, kontrola informácií, demografické posuny) najsilnejšie ovplyvňujú budúce výsledky. Pozornosť sa bude venovať metodologickej platnosti a adaptabilite v podmienkach vysokej neistoty. Konečné modely by mohli slúžiť ako podklad pre akademickú teóriu aj strategické predpovedanie pre plánovanie európskej politiky. Study of different methodologies of scenario forecasting, forecasting the socio-political consequences of the Russian-Ukrainian war for Russia and Ukraine using the Kahn ladder methodology and the Backer-Polovyi mixer methodology. By integrating quantitative and qualitative forecasting approaches, the study will build multidimensional scenarios grounded in historical precedents and current policy analysis. The researcher will assess which feedback loops (economic sanctions, information control, demographic shifts) most strongly shape future outcomes. Attention will be given to methodological validity and adaptability under high uncertainty. The final models could inform both academic theory and strategic forecasting for European policy planning.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Možnosti odhaľovania hrozby medzinárodného konfliktu na základe nepriamych signálov správ v médiách** **Possibilities of Detecting the Threat of International Conflict Based on Indirect Signs of Messages in the Media**
Školiteľ/ka Supervisor	Mykola Polovyi

Anotácia Annotation	Táto téma skúma, ako by nepriame jazykové a diskurzívne signály v mediálnom spravodajstve mohli slúžiť ako včasné varovné indikátory hroziaceho medzinárodného konfliktu. Retrospektívnou analýzou ruských médií a oficiálnej komunikácie pred inváziou na Ukrajinu v roku 2022 sa výskum zameriava na určenie, či systematické vzorce mohli predpovedať agresiu. Teoretický základ čerpá z komunikačných modelov Harolda Lasswella a Georga Alexandra so zameraním na propagandistické rámovanie, signalizáciu aktérov a intenzitu správ. Výpočtová analýza obsahu a spracovanie prirodzeného jazyka pomôžu identifikovať korelácie medzi jemnými sémantickými posunmi a eskaláciou politík. Cieľom je vyvinúť prediktívny model na identifikáciu predzvestí nepriateľských zámerov v štátom kontrolovaných mediálnych ekosystémoch. Takýto nástroj by mohol mať veľkú hodnotu pre spravodajské služby, diplomaciu a predchádzanie konfliktom. This topic investigates how indirect linguistic and discursive signals in media coverage might serve as early-warning indicators of impending international conflict. By retrospectively analyzing Russian media and official communication before the 2022 invasion of Ukraine, the research aims to determine whether systematic patterns could have predicted aggression. The theoretical grounding draws on communication models by Harold Lasswell and George Alexander, focusing on propaganda framing, actor signaling, and message intensity. Computational content analysis and natural language processing will help identify correlations between subtle semantic shifts and policy escalations. The goal is to develop a predictive model for identifying precursors of hostile intent in state-controlled media ecosystems. Such a tool could have strong value for intelligence, diplomacy, and conflict prevention.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Detekcia manipulácií na sociálnych sieťach** **Detection of Manipulations in Social Networks**
Školiteľ/ka Supervisor	Mykola Polovyi

Anotácia Annotation	Táto štúdia skúma metódy identifikácie manipulatívnej komunikácie v online sociálnych prostrediach. Porovná tradičné techniky založené na slovníkoch a lexikóne sentimentu s modernými prístupmi modelovania veľkých jazykov. Cieľom výskumu je určiť, ktorá metodika dosahuje vyššiu spoľahlivosť a transparentnosť pri detekcii koordinovaných dezinformácií alebo emocionálneho nátlaku. Technická implementácia bude pravdepodobne vyžadovať programovanie v jazyku Python alebo R na zber a analýzu textu. Okrem metrík presnosti projekt vyhodnotí interpretovateľnosť a etické otázky spojené s algoritmickou detekciou manipulácie. Medzi potenciálne prípadové štúdie by mohli patriť voľby, krízové naratívy, koordinované kampane botov atď. Zistenia by mali prispieť k budúcim rámcom automatizovaných moderačných systémov. This study examines methods for identifying manipulative communication in online social environments. It will compare traditional dictionary-based and sentiment lexicon techniques with modern large language model approaches. The research aims to determine which methodology achieves higher reliability and transparency in detecting coordinated disinformation or emotional coercion. Technical implementation will likely require programming in Python or R for text collection and analysis. Beyond accuracy metrics, the project will evaluate interpretability and ethical issues associated with algorithmic detection of manipulation. Potential case studies could include elections, crisis narratives, coordinated bot campaigns etc. The findings should contribute to future frameworks of automated moderation systems.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Porovnávacia analýza súčasných snáh o demontáž hlbokého štátu (prípady Trumpa2 a Miley)** **Comparative Analysis of Contemporary Efforts to Dismantling a Deep State (Cases of Trump2 and Miley)**
Školiteľ/ka Supervisor	Mykola Polovyi

Anotácia Annotation	Táto porovnávacia politická štúdia sa zameriava na pokusy populistických lídrov o reformu alebo oslabenie byrokratických elít v demokratických systémoch. Hlavná analýza by mala porovnať obnovené úsilie Donalda Trumpa počas hypotetického druhého funkčného obdobia („Trump2“) so súčasnými reštrukturalizačnými iniciatívami Javiera Mileiho v Argentíne. Skúma, ako každý líder chápe „hlboký štát“, aké stratégie používa na zníženie byrokratického vplyvu a ako sa prejavuje inštitucionálny odpor. Výskum bude aplikovať metodiku porovnávacej prípadovej štúdie podloženú analýzou politických dokumentov a prehľadom mediálneho diskurzu. Kľúčové dimenzie zahŕňajú rovnováhu medzi výkonnou mocou a byrokratickou kontinuitou, vnímanie verejnosti a medzinárodnú reakciu. Štúdia sa snaží prispieť k literatúre o administratívnej reforme, populizme a odolnosti štátov v 21. storočí. This comparative political study focuses on attempts by populist leaders to reform or weaken bureaucratic elites within democratic systems. The core analysis should contrast Donald Trump's renewed efforts during a hypothetical second term ("Trump2") with Javier Milei's current restructuring initiatives in Argentina. It investigates how each leader conceptualizes the "deep state," what strategies they employ to reduce bureaucratic influence, and how institutional resistance manifests. The research will apply comparative case-study methodology supported by policy document analysis and media discourse review. Key dimensions include the balance between executive power and bureaucratic continuity, public perception, and international response. The study seeks to contribute to literature on administrative reform, populism, and state resilience in the 21st century.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Témy dizertačných prác vypísané na prijímacie konanie so začiatkom štúdia v ak. roku 2026/2027

Topics for dissertations for admission process with beginning of study in academic year 2026/2027

Študijný program: Európske spravovanie a politiky (European Governance and Politics)

Pracovisko FSEV:
FSES department:

Pracovisko SAV: Centrum spoločenských a psychologických vied, v.v.i.
Slovak Academy of Sciences department:

Téma Topic	**Towards Transformative Regional Climate Change Adaptation: Risk Mapping and the Emergence of Eco-Social Governance and Financing Models** **Smerom k transformatívnej regionálnej adaptácii na zmenu klímy: mapovanie rizík a vznik ekosociálnych modelov riadenia a financovania**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. Richard Filčák, MSc., PhD.

Anotácia Annotation	Climate change is increasingly recognised not only as an environmental challenge but also as a systemic economic and social risk, with highly uneven regional impacts. Extreme weather events—such as floods, droughts, heatwaves, and storms—are generating rising economic losses, threatening infrastructure, livelihoods, and public finances. Traditional adaptation financing mechanisms, largely dependent on public budgets, EU funds, and post-disaster compensation, are proving insufficient in the face of accelerating climate risks. At the same time, it remains unclear how the growing financial burdens will be distributed and how the increasing risks can be sustainably financed. Public and private finances, including insurance systems, are under growing strain. Rising losses, uncertainty, and correlated risks challenge insurability, particularly in vulnerable regions. This has sparked debates about the future role of insurance, risk-sharing mechanisms, and hybrid public–private arrangements in supporting climate adaptation. Recent research and policy discussions increasingly point to the need for new eco-social models of regional responses to climate change impacts, including innovative financing approaches that integrate climate risk management, insurance, public investment, and social protection. Such models should aim not only to cover losses ex post, but also to incentivise risk reduction, strengthen regional resilience, and ensure social equity. However, these approaches remain conceptually fragmented and empirically underexplored, particularly in the context of Central and Eastern Europe and Slovakia. This dissertation seeks to address this gap by examining how emerging climate risks, budgetary pressures, and fiscal constraints can be embedded within broader eco-social coping strategies, policy approaches and alternative financing models for climate adaptation at the regional level. A case study of a selected NUTS 2 region is foreseen, using a combination of qualitative and quantitative research methodologies.
Forma štúdia Form of Study	denná Internal
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English

Téma Topic	**Migration Politics and Policies: Determinants of Change, Actors and Dynamics** Migračná politika a opatrenia: determinanty zmien, aktéri a dynamika
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. MA. Lucia Mýtna Kureková, PhD
Anotácia Annotation	Migration has been a critical component of European societies, and it is likely to dominate policy and political agendas in the coming years. Central European governments have thus far taken a conservative stance towards immigration from non-European countries and have shown relatively poor integration efforts. However, the numbers of incoming migrants in these countries continue to rise dynamically, also due to the Russian aggression in Ukraine, which initiated massive refugee flows towards Central European countries. This is likely to put pressure on enhanced integration and might shape public opinion about migration. This dissertation will analyse political context and migration policy-making in Central Europe, focusing on both immigration and integration policies. It will track changes in migration and integration policies from the past to the present and, using mixed research methods, analyse the determinants, actors, and dynamics of change in immigrant admission and/or integration policies. It might also evaluate whether migration policies are effective in changing immigrant flows and their characteristics (composition). Research will primarily focus on Slovakia, but could be extended in a comparative design to other countries in Central Europe or in the European Union, or to various immigrant groups.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Impact of Emigration and Immigration on Local Governance** **Vplyv emigrácie a imigrácie na miestnu správu**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. MA. Lucia Mýtna Kureková, PhD

Anotácia Annotation	Slovakia and other countries of Central Europe are facing changing migration dynamics, combining continued emigration of young and middle-aged citizens with rising incoming migration, including from non-EU countries. These processes are profoundly changing the socio-economic, political, and cultural landscape of countries and localities. Due to significant regional disparities, municipalities across Slovakia face different pressures related to population changes and citizens' needs. In light of apparent skill and labour shortages across Slovakia, engagement with citizens working abroad, as well as immigrant attraction and integration, might be a viable option to address local challenges and support local development. For local governments, the effects of emigration and immigration touch a broad range of local policy domains, including budget resources, service provision, the labour market, and even local politics. While researchers have extensively analysed national-level emigration and immigration policies, local responses remain less well understood, especially in Central Europe. This dissertation will gather evidence about local-level governance responses, approaches, processes and strategies to migration, engaging with both emigration and immigration perspective. It will seek to understand how local governments and other local-level actors (NGOs, firms) in Slovakia respond to challenges of emigration and/or immigration. The research will consider how the national context, including the type of socio-economic model, industrial relations and public preferences, shapes the intensity, character and dynamics of local-level actors' activities, and how and why this might differ from experiences in other countries. This research will rely primarily on qualitative methods, using surveys, interviews, focus groups and other appropriate methodologies.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Decision-Making of High-Skilled Migrants at EU's Political and Economic Border** **Rozhodovanie vysoko kvalifikovaných migrantov na politických a ekonomických hraniciach EÚ**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. MA. Lucia Mýtna Kureková, PhD

Anotácia Annotation	Studying migrants' decision-making has been at the forefront of the global migration research agenda. It is also at the core of the EU's policy objectives, aiming at increasing Europe's attractiveness to foreign talent and its ability to retain it. Talent politics has also been recognised in the Slovak context, including specific strategic papers and initiatives. Yet, there is still limited research on which specific factors most influence the decision-making process for international students and other highly skilled migrants when choosing destinations and considering whether to stay or leave. There is also a gap in understanding how these factors vary across EU member states, characterised by different migration and integration frameworks, social security systems or openness towards migrants. This dissertation will analyse the increasing migration of third-country students and high-skilled migrants from non-EU countries coming to Slovakia, and the factors that could contribute to their settlement in Slovakia. The research will be based on mixed-methods, combining quantitative analysis with qualitative methodologies, and will engage with high-skilled migrants, their motivations and experiences.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/external
Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Adaptation Strategies to Changing Skills Demand** **Stratégie prispôsobenia sa meniacim sa požiadavkám na zručnosti**
Školiteľ/ka Supervisor	Mgr. MA. Lucia Mýtna Kureková, PhD
Anotácia Annotation	The digital and green transition, together with demographic change, brings about multidimensional, interconnected, and complex social and economic challenges. These challenges are particularly pressing in Slovakia, which belongs to countries with the highest risk of automation and digitisation, as well as a fast-ageing labour force. These transition processes have already affected the organisation and functioning of national and local labour markets, which are experiencing skill shortages and concurrent pressures to adapt to changing labour market demands. Rapid adaptation in terms of skills and knowledge is one specific aspect to which individuals, firms and governments at different levels need to respond. This dissertation will map and analyse skill adaptation approaches and strategies in response to digital, green, and demographic transitions by relevant actors (individuals, firms, and governments), considering different challenges across sectors, skill levels, and employer types. The student will preferably learn and apply a mixed-methods research design, using both qualitative and quantitative methodologies, with a focus on (but not limited to) Slovakia.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/external

Jazyk práce Language of Thesis	anglický English

Téma Topic	**Diverzifikácia rodinného správania a rodinná politika na Slovensku** **Diversification of Family Behavior and Family Policy in Slovakia**
Školiteľ/ka Supervisor	doc. RNDr. PhDr. Branislav Šprocha, PhD.
Anotácia Annotation	Rodinné správanie na Slovensku prešlo v posledných troch desaťročiach viacerými dynamickými a v mnohých aspektoch aj historicky jedinečnými transformačnými zmenami. Takmer unifikovaný model prechodov do dospelosti a jeho špecifické nastavenie jednotlivých tranzícií v nových spoločenských, kultúrnych, hospodárskych a politických podmienkach nenašiel uplatnenie. Sme svedkami výraznej diverzifikácie rodinného a reprodukčného správania. Okrem zmien v intenzite a načasovaní manželstva, materstva a rodičovstva sa odzrkadľujú v častejšom výskyte niektorých ešte donedávna pre slovenskú spoločnosť špecifických formách párového súžitia, reprodukčných modeloch (napr. bezdetnosť, jednodetnosť, neskorá plodnosť, mimomanželská plodnosť). Otázkou však je ako spoločnosť a verejné politiky na Slovensku reflektujú tieto posuny. Cieľom dizertačnej práce bude naznačenie hlavných zmien v rodinnom správaní na Slovensku so zameraním na jeho diverzifikáciu v kontexte ich spoločenského vnímania, ako aj reflexie v nastavení a charaktere vybraných nástrojov rodinnej politiky. Keďže Slovensko nie je jedinou európskou krajinou, v ktorej takáto dynamická premena rodinného a reprodukčného správania prebieha, nemenej dôležitým cieľom bude tiež snaha identifikovať potenciálne snahy o takúto reflexiu vo verejných politikách vybraných post-komunistických štátoch. Family behaviour in Slovakia has undergone several dynamic and, in many aspects, historically unique transformational changes in the last three decades. The almost unified model of transitions to adulthood and its specific setting of individual transitions in new social, cultural, economic and political conditions have not found application. We are witnessing a significant diversification of family and reproductive behaviour. In addition to changes in the intensity and timing of marriage, motherhood and parenthood, they are reflected in the more frequent occurrence of some forms of couple coexistence and reproductive models that were specific to Slovak society until recently (e.g. childlessness, single childhood, late fertility, extramarital fertility). However, the question is how society and public policies in Slovakia reflect these shifts. The dissertation aims to indicate the main changes in family behaviour in Slovakia with a focus on its diversification in the context of their social perception and to reflect on the setting and character of selected family policy instruments. Since Slovakia is not the only European country in which such a dynamic transformation of family and reproductive behaviour occurs, an equally important goal will also be to identify potential efforts for such reflection in the public policies of selected post-communist states.

Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English

Téma Topic	**Prehlbujúci sa process populačného starnutia na Slovensku a v jeho regiónoch a jeho implikácie pre chudobu v starostlivosti** **The Deepening Process of Population Ageing in Slovakia and Its Regions and Its Implications for Care Poverty**
Školiteľ/ka Supervisor	doc. RNDr. PhDr. Branislav Šprocha, PhD.

Anotácia Annotation	Slovensko patrí medzi krajiny, v ktorých sa proces populačného starnutia v posledných dekádach výrazne zrýchlil. Pokles plodnosti pod úroveň jednoduchej reprodukcie, rast strednej dĺžky života a postupné presúvanie silných populačných ročníkov do vyšších vekových kategórií vedú k výraznej zmene vekovej štruktúry obyvateľstva. Tento vývoj má zásadné dôsledky pre systémy sociálneho zabezpečenia, zdravotníctvo a najmä pre oblasť dlhodobej starostlivosti. V kontexte týchto zmien sa čoraz častejšie diskutuje koncept „chudoby v starostlivosti“ (care poverty), ktorý poukazuje nielen na nedostatok finančných zdrojov, ale aj na obmedzený prístup k adekvátnej, dostupnej a kvalitnej starostlivosti. Tento problém môže byť výrazne diferencovaný v závislosti od regionálnej ekonomickej výkonnosti, demografickej štruktúry, dostupnosti služieb a rodinných zdrojov. Napriek rastúcej relevancii tejto problematiky zatiaľ chýba komplexná analýza, ktorá by prepájala demografické procesy starnutia na regionálnej úrovni s rizikom chudoby v starostlivosti a s implikáciami pre verejné politiky na Slovensku. Hlavným cieľom dizertačnej práce je analyzovať proces starnutia populácie Slovenska a jeho regiónov, identifikovať jeho vývojové trajektórie a hlavné demografické komponenty, poukázať na jeho súvislosti so zvyšujúcim sa rizikom chudoby v starostlivosti a možné implikácie pre tvorbu verejných politík. Využitá bude široká škála rôznych kvantitatívnych a kvalitatívnych metód. Slovakia is one of the countries in which the process of population ageing has significantly accelerated in recent decades. The decline in fertility below the level of simple reproduction, the increase in life expectancy and the gradual shift of strong population cohorts to higher age categories are leading to a significant change in the age structure of the population. This development has fundamental consequences for social security systems, healthcare and especially for the area of long-term care. In the context of these changes, the concept of “care poverty” is increasingly being discussed, which points not only to a lack of financial resources, but also to limited access to adequate, affordable and high-quality care. This problem can be significantly differentiated depending on regional economic performance, demographic structure, availability of services and family resources. Despite the growing relevance of this issue, a comprehensive analysis is still lacking that would link demographic aging processes at the regional level with the risk of care poverty and with the implications for public policies in Slovakia. The main objective of the dissertation is to analyze the process of population ageing in Slovakia and its regions, identify its development trajectories and main demographic components, point out its connections with the increasing risk of care poverty and possible implications for public policy making. A wide range of different quantitative and qualitative methods will be used.
Forma štúdia Form of Study	denná/externá Internal/External
Jazyk práce Language of Thesis	slovenský/anglický Slovak/English